

Întrebări Frecvente privind Integrarea refugiaților în sistemul educațional din Republica Moldova

1. Cine poate solicita înscrierea unui copil la o școală din Moldova?

- Înscrierea copilului la școală poate fi solicitată de părintele, responsabilul legal sau reprezentantul legal, indiferent dacă au solicitat protecție temporară sau nu.

2. Care sunt etapele pe care trebuie să le parcurgă părintele/reprezentantul legal pentru a înscrie copilul la școală?

- Completarea unui formular de cerere
- Colectarea documentelor
- Depunerea formularului de cerere și a documentelor solicitate (original sau copie) la școala vizată

3. Care sunt documentele necesare pentru înscrierea copilului la școală?

- Formularul de cerere
- Actul de identitate național al unui părinte/reprezentant legal (original/copie)
- Certificatul de naștere/actul de identitate național al copilului (original/copie)
- Fișă medicală a copilului din țara de origine (Ucraina) sau certificatul medical al copilului eliberat de autoritățile Republicii Moldova, care permite integrarea lui în mediul educațional
- Acte confirmative privind studiile elevului , original sau copie, (se acceptă și actele confirmative ce atestă studiile elevului în variantă electronică, fără ștampilă umedă; dosarele personale scanate cu situația școlară sau confirmări în varianta electronică din partea instituțiilor din sistemul educațional din Ucraina și din alte țări în stare de război).

4. Sunt necesare documente care confirmă studiile anterioare efectuate în Ucraina?

- Deși este necesar să se prezinte documentele care să confirme studiile anterioare ale elevului, este posibilă înscrierea în cazul în care acestea nu pot fi furnizate.
- Dacă documentele care confirmă studiile anterioare ale studentului nu pot fi furnizate în momentul înscrierii, instituția va înmatricula copilul.
Părintele/reprezentantul legal/ responsabilul legal al copilului pot depune o declarație pe propria răspundere prin care să confirme că vor depune documentele lipsă într-un „termen rezonabil”.
- Dacă furnizarea documentelor este imposibilă, școala trebuie informată, iar conducătorul instituției de învățământ organizează o comisie instituțională (alcătuită din director/director adjunct, cadru didactic și psihologul școlar/reprezentantul serviciului raional/municipal de asistență psihopedagogică) pentru stabilirea clasei în care va merge copilul, în corespundere cu clasa frecventată în Ucraina și după nivelul de vârstă.
- Elevii care solicită înmatricularea în clasa a X-a, dar care nu au posibilitatea de restabilire a certificatului ce atestă susținerea examenelor de absolvire a ciclului gimnazial din Ucraina, sunt înmatriculați în clasa a X-a, cu condiția prezentării pe parcursul învățământului liceal a certificatului de absolvire a ciclului gimnazial din

Ucraina sau susținerea în aceeași perioadă a diferențelor de program pentru ciclul gimnazial în Republica Moldova, cu susținerea examenelor naționale de absolvire a gimnaziului și promovarea acestora în cadrul instituției de învățământ în care își face studiile liceale.

5. Este necesară legalizarea la notar sau revalidarea documentelor care confirmă studiile elevului?

- Nu este necesară legalizarea sau traducerea în limba română a documentelor care confirmă studiile anterioare ale elevului/studentului.
- Se acceptă copii electronice sau scanate.

6. Unde și de la ce dată se poate depune cererea de înscriere a copilului la școală?

- Cererile pentru înscrierea copiilor ucraineni pot fi depuse în orice moment pe parcursul anului de studii. Dacă o școală a atins capacitatea maximă, va referi potențialii elevi la o altă școală din apropiere.
- Copiii ucraineni se pot înscrie la orice școală din Republica Moldova care dispune de locuri. Lista instituțiilor de învățământ poate fi găsită pe site-ul MEC.

7. Dacă există probleme cu înscrierea unui copil la școală, pe cine ar trebuie să contacteze părinții/reprezentanții legali/responsabilii legali?

- Dacă există probleme cu înscrierea unui copil la școală, se recomandă părinților să contacteze Organul local de specialitate în domeniul învățământului sau să apeleze la Linia Fierbinte 080080011:
  - Lista contactelor din Chișinău [RO] [RU]
  - Lista contactelor din alte raioane [RO] [RU]

8. Dacă un copil merge deja la o școală din Moldova, trebuie depusă o nouă cerere pentru înscrierea în noul an școlar?

- În cazul elevilor care deja studiază la o instituție de învățământ din Republica Moldova și au fost înscriși cu statut de elev, nu este necesară o cerere suplimentară.

9. Se poate înscrie un elev în calitate de audient la o școală din Republica Moldova?

- Nu. Statutul de audient nu mai există. Elevii pot alege fie să se înscrie la o școală din Republica Moldova cu frecvență la zi, fie să continue să studieze programa ucraineană online, în mod ideal într-un mediu școlar.

10. Sunt elev ucrainean și vreau să continui să studiez programul online ucrainean, dar vreau să fac acest lucru din cadrul unei școli moldovenești. Este posibil acest lucru?

- Da. La solicitare, instituțiile de învățământ general pot facilita accesul pentru instruirea la distanță a elevilor, care vor să urmeze studiile online, conform programului de studii din Ucraina. Contactați școala din localitate pentru mai multe informații.
- UNICEF Moldova, People in Need și alți parteneri au înființat laboratoare EDUTech în mai multe școli din Republica Moldova pentru a primi copiii care ar

dori să continue studiile online în cadrul unei școli. [Aici](#) puteți găsi lista laboratoarelor EDUTech.

11. În cazul în care părintele/îngrijitorul și/sau copiii nu beneficiază de protecție temporară în țară, pot fi înscriși la școală?

- Toți copiii ucraineni care se află pe teritoriul Republicii Moldova după data de 24 februarie 2022, se pot înscrie la școală în Republica Moldova, indiferent dacă ei sau părintele/reprezentantul legal/ responsabilul legal al copilului beneficiază de protecție temporară sau nu.

12. Elevii care studiază în Moldova vor primi, la fel ca studenții moldoveni, o adeverință oficială eliberată de Ministerul Educației și Cercetării, care să confirme că au frecventat o instituție de învățământ din Republica Moldova?

- Elevii care au absolvit școala primară vor primi un document care confirmă că au promovat nivelul de clasă.
- Absolvenților, care au promovat examenele naționale de absolvire a gimnaziului, li se eliberează actul de studii (Certificatul de studii gimnaziale).
- Elevii absolvenți ai ciclului liceal pot solicita susținerea examenului național de bacalaureat.
- Urmare a promovării examenului național de bacalaureat, absolventului i se va elibera diploma de bacalaureat, care conferă dreptul de admitere în învățământul superior și în învățământul profesional tehnic postsecundar-nonterțiar.
- Instituția de învățământ eliberează un certificat de studii liceale, care conferă dreptul de a urma programe de pregătire profesională în instituții de învățământ profesional tehnic secundar și profesional tehnic post secundar, elevilor care nu au solicitat susținerea examenului național de bacalaureat, sau candidaților care nu au promovat examenul național de bacalaureat, dar au realizat integral cursul de liceu.

13. Unde sunt organizate cursuri de limba română pentru studenți?

- Ministerul Educației și Cercetării a lansat **Programul Național privind învățarea limbii române de către minoritățile naționale**, inclusiv populația adultă, care este deschis tuturor celor care doresc să învețe limba română, inclusiv refugiaților din Ucraina. Cursurile sunt gratuite și sunt disponibile în toate regiunile Moldovei.
- Complementar celor trei universități – Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Universitatea de Stat din Chișinău și Universitatea de Stat din Comrat, cursurile pentru limbă română pot fi frecventate în mai multe locații comunitare.
- Partenerii Grupului de lucru pentru Educația Refugiaților (Inter-Agency Refugee Education Working Group) au organizat centre pentru învățarea limbii române pentru copiii de vârstă școlară și îngrijitorii acestora. Puteți găsi aceste centre de învățare a limbii române, accesând harta interactivă [aici](#).
- Asociația Laolaltă, cu suportul Agenției ONU pentru Refugiați, organizează cursuri de limba română în Centrele Comunitare din Chișinău, Comrat, Cahul, Ungheni, Căușeni și Dondușeni. Mai multă informație aflați [aici](#).

- Descărcați aplicația Refugee Speak pentru studierea limbii române creată de Charity Center for Refugees pe www.ccr.md
- Pentru mai multe informații despre învățarea limbii române, accesați acest link: <https://mec.gov.md/ro/content/invatam-limba-romana>.

14. Este posibil ca un tânăr care urmează o facultate în Ucraina să se transfere în Moldova?

- Cererea trebuie depusă la MEC și fiecare cerere va fi analizată individual. Vă rugăm să rețineți că doar câteva universități au programe de studiu în limba rusă. Cererile pentru universități vor începe în vara 2025 (?)

15. Refugiații se pot înscrie la o universitate din Republica Moldova?

- Da. Refugiații, inclusiv ucrainenii, se pot înscrie la o universitate din Republica Moldova. Lista universităților poate fi găsită [aici](#).
- De regulă, studenții pot trimite copii ale documentelor lor la prima depunere, fie online pe site-ul universității, fie personal la universitate. Dar mai târziu, după înscriere, trebuie să furnizeze documentele originale. Candidații la studii au dreptul să se înscrie la concursul de admitere la studii superioare de licență/ integrate concomitent, la una sau mai multe instituții de învățământ superior, la diverse domenii de formare profesională; la fiecare dintre instituțiile selectate pot alege, în ordinea de prioritate, un număr maxim de programe, stabilit de senatul instituției de învățământ, dar pot fi înmatriculați la un singur program de studii în cadrul unei singure instituții de învățământ superior, din cele pentru care au optat. Candidatul declarat admis la mai multe instituții de învățământ superior, optează pentru instituția și specialitatea aleasă, prin depunerea în original a actelor de studii la instituția de învățământ respectivă, în termenul de depunere stabilit.
- Majoritatea universităților au cursuri în limba rusă, dar studenții pot urma un curs introductiv de limba română cu durata de un an, dacă este nevoie. Alte universități oferă cursuri în limba engleză. Vă rugăm să contactați universitatea vizată pentru detalii.
- Condițiile de admitere sunt disponibile pe site-ul fiecărei universități în limba română, engleză și rusă.
- Conform Ordinului 1043 din 18.07.2024 și 1044 din 18.07.2024 refugiații ucraineni beneficiază de taxe pentru cetățenii RM. Taxele de cazare în cămine nu sunt incluse în bursă și se plătesc separat. Locurile bugetare sunt disponibile pentru ucraineni, inclusiv.
- Numărul de locuri în cămine la universitățile publice și private este limitat.

16. Studenții din Ucraina pot beneficia de burse?

- Conform Ordinului 1043 și 1044 din 18.07.2024, refugiații ucraineni beneficiază de taxe pentru cetățenii RM. Taxele de cazare în cămine nu sunt incluse în bursă și se plătesc separat. Locurile bugetare sunt disponibile pentru ucraineni, inclusiv.

- Pentru anul universitar 2024/2025, au fost alocate 126 de locuri cu finanțare de stat pentru studenții străini la universitățile de stat din țară – 88 la nivel de licență și 38 la nivel de masterat, cu prioritate acordată studenților ucraineni.
- Universitățile private nu oferă burse. Cu toate acestea, dacă studenții au nevoie de asistență financiară, situația lor poate fi analizată în mod individual. Pentru a face acest lucru, studenții trebuie să se adreseze rectorului universității, pentru a depune o cerere descriindu-și situația. Fiecare caz va fi luat în considerare individual, în funcție de situația socială și de performanța școlară a studentului.

17. Unde pot locui studenții ucraineni în timp ce studiază la universitate?

- Universitățile publice și private au un număr limitat de locuri în cămine. Taxele de cazare în cămine se percep independent de taxele de școlarizare. Vă rugăm să contactați fiecare universitate în parte pentru mai multe informații referitoare la acest aspect.
- Taxele de cazare în cămine nu fac parte din bursă și trebuie plătite. În căminele studențești, taxa de cazare constituie 784 – 2258 lei lunar per student, în dependență de condițiile oferite.